

ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН УВЕЋАНЕ ЗАРАДЕ

Запослени има право на обрачун увећане зараде, применом основице за коју је сагласно општем акту послодавца, одређено да елемент обрачуна основне зараде представља накнада за топли оброк и регрес за коришћење годишњег одмора.

Из образложења:

„Према утврђеном чињеничном стању, тужила је код туженог у радном односу на неодређено време. У периоду од 01.04.2011. године закључно са 30.03.2013. године, тужени је обрачун увећања зараде тужили по основу ноћног рада, минулог рада и рада на дане државних празника вршио на умањену основну зараду, тако што је из основне зараде издвајао износ накнаде трошкова регреса и топлог оброка. Висина потраживања досуђеног првостепеном пресудом утврђена је на основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке.

Према члану 105. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ 24/05, 61/05, 54/09), зарада се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду, а из става 3. тог члана, у вези члана 118. тач. 5. и 6. произилази да се под зарадом сматра и накнада трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора. Чланом 106. Закона о раду прописано је да се зарада за обављени рад и време проведено на раду састоји од основне зараде, дела зараде за радни учинак и увећане зараде. Према члану 108. став 1. тог закона, запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду, и то за рад на дан празника који је нерадни дан најмање 110% од основице, за рад ноћу и рад у сменама, ако такав рад није вреднован при утврђивању основне зараде, најмање 26% од основице, за прековремени рад најмање 26% од основице, и по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу 0,5% од основице. Према ставу 4. тог члана основицу за обрачун увећане зараде чини основна зарада утврђена у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Према члану 45. став 2. Колективног уговора туженог од 31.01.2007. године, у цену рада за најједноставнији рад укључен је регрес и топли оброк. Чланом 69. став 1. овог Колективног уговора прописано је да су послодавац и репрезентативни синдикат сагласни да је накнада за топли оброк и регрес укључена у вредност радног сата у укупном износу од 30,37 динара по радном часу запосленог. Анексом бр. 5 од 11.05.2011. године у члану 69. Колективног уговора туженог додато је да је постигнута сагласност послодавца и синдиката да се запосленима уместо досадашњег износа исплаћује накнада трошкова топлог оброка и регреса месечно уз исплату основне зараде, почев од исплате за месец април 2011. године.

Тужени је, по основу наведеног Анекса од 01.04.2011. године, обрачун увећане зараде по основу минулог рада, рада на дане државних и верских празника и ноћног рада вршио према заради тужиле која је умањена за износ накнаде трошкова за топли оброк и регреса за годишњи одмор.

Међутим, из одредаба чл. 45. став 2. и 69. став 1. Колективног уговора туженог од 31.01.2007. године, које су биле важеће у спорном периоду, произилази да се као основица за обрачун увећане зараде мора узети основна зарада тужиле која у себи садржи и посебно исказане трошкове месечних износа накнаде за топли

оброк и регреса за годишњи одмор, јер Анексом бр. 5 од 11.05.2011. године није измењена одредба члана 69. Колективног уговора туженог у делу којим је прописано да су трошкови топлог оброка и регреса укључени у основну зараду. Будући да је тужени као послодавац трошкове за топли оброк и регрес за коришћење годишњег одмора својим општим актом утврдио као елементе за обрачун и исплату основне зараде, у смислу члана 107. став 3. Закона о раду, као и да се ти трошкови у смислу члана 105. став 3. тог закона сматрају зарадом, то је првостепени суд правилно усвојио тужбени захтев тужиље за исплату тражене разлике увећане зараде за период после 01.04.2011. године“.

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев2 1488/2017 од 13.12.2017. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 24.4.2018. године)